

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121297938
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6121297938.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: Advokátska kancelária JUDr. Ošváth, s. r. o., Vajanského 1955/58, 921 01 Piešťany, IČO: 47 546 174, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XXXX XXXX, trvalo bytom C. D. E. F. XXX, o zaplatenie 548,76 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo 4. novembra 2021 č. k. 28C/38/2021-68, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 548,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 548,76 eur od 24.4.2020 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia; II. žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 a ods. 3 veta prvá zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní; § 51, § 52 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov); § 1 ods. 1 až 4, § 2 ods. 1, § 12 ods. 1 a ods. 3 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. a/ a c/, § 15 písm. a/ a b/, § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb; § 18 ods. 4, § 24 ods. 1 až 3 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii; § 180 a § 217 ods. 1 prvá veta CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov); § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vecne dôvodil, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica (ktorý bol postúpený Okresnému súdu Galanta dňa 20.7.2021) domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 548,76 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania, titulom neuhradenia trov právneho zastúpenia. Okresný súd Banská Bystrica návrhu v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu sp. zn. 21Up/374/2021 z 10.5.2021. Žalovaná podala proti platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedla, že je pravdou, že žalobca ju v právnej veci zastupoval, keď ju zadržala polícia navštívil ju JUDr. Ošváth s tým, že mu má podpísať plnú moc na jej zastupovanie v trestnej veci, povedala mu, že nemá peniaze ani žiadny príjem, na čo jej povedal, že je to vybavené a zaplatené, že to zariadil jej priateľ G.. Na základe toho plnú moc podpísala. G. jej povedal, že je všetko zaplatené a z toho dôvodu odmieta uhradiť sumu uvedenú v platobnom rozkaze.

Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na 5.10.2021, žalovaná sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' ospravedlnila zaslaním potvrdenia o práceneschopnosti zo dňa 11.6.2011, pojednávanie odročit' nežiadala. Súd v súlade s § 180 CSP vec prejednal na pojednávaní v neprítomnosti žalovanej. Žalobca na pojednávaní uviedol, že dňa 25.1.2020 mu žalovaná udelila plnú moc ako obhajcoví na právne zastupovanie v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp.

zn. OT/24/2020. Poverený policajt viedol trestné stíhanie pod ČVS: ORP-11/DI-GA. Zároveň uviedol, že na udelenom plnomocenstve omylom uviedol rok 2019, čo je pisárskou chybou. Ako z ďalších dokumentov vyplýva, predmetné zastupovanie vykonal dňa 25.1.2020 a dňa 26.1.2020. Dňa 16.4.2020 zaslal žalovanej poštou vyúčtovanie právnych služieb na sumu 548,70 eur aj s priloženou faktúrou na zaplatenie prevodným príkazom. Keďže žalovaná na vyúčtovanie právnych služieb nereagovala, ani požadovanú sumu nezaplatila, dňa 24.2.2021 zaslal žalovanej výzvu na zaplatenie - omeškanie platby. Vzhľadom k tomu, že ani na túto výzvu žalovaná nereagovala, bol nútený podať návrh na vydanie platobného rozkazu. Vzhľadom k tomu, že predložil všetky dôkazy o tom, že jeho pohľadávka je oprávnená, sú splnené všetky podmienky pre vydanie rozsudku na zaplatenie za poskytnuté právne služby.

Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový stav: žalobca poskytol na základe žalovanou udeleného plnomocenstva z 25.1.2020 žalovanej právne služby v trestnom konaní, a to prevzatie a príprava zastúpenia dňa 25.1.2020, účasť na výsluchu dňa 25.1.2020 a účasť na výsluchu dňa 26.1.2020. Žalobca vyúčtoval žalovanej faktúrou č. 1/1/2020 zo 16.4.2020 a splatnou dňa 23.4.2020 poskytnuté právne služby vo výške 584,70 eur za tri úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia, účasť na vyšetrovacom úkone - výsluch obvinenej dňa 25.1.2020 a zastupovanie žalovanej ako obvinenej na pojednávaní na Okresnom súde Galanta dňa 26.1.2020. Žalovaná faktúru neuhradila. Žalobca opätovne vyzval žalovanú na úhradu predmetnej faktúry listom z 24.2.2021 v lehote 3 dní odo dňa doručenia výzvy. Žalovaná dlh neuhradila. Žalobca na preukázanie svojho nároku predložil listinné dôkazy, a to plnomocenstvo, zápisnicu o výsluchu zadržaného ČVS: ORP-11/DI-GA-2020 z 25.1.2020, zápisnicu sp. zn.: OT/24/2020 z 26.1.2020, trestný rozkaz sp. zn.: OT/24/2020 z 26.1.2020, faktúru s vyúčtovaním.

Výpočtový základ podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom k príslušnému obdobiu predstavoval sumu 1.062 eur, z toho 1/12 predstavuje sumu 88,50 eur, 1/60 predstavuje sumu 17,70 eur a 1/100 predstavuje sumu 10,62 eur.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že udelením plnomocenstva žalobcovi na zastupovanie v trestnom konaní došlo medzi žalobcom a žalovanou k uzavretiu zmluvy o poskytovaní právnych služieb, ktorú z pohľadu právnej kvalifikácie treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 O.z. Dospel k záveru, že návrh žalobcu bol podaný dôvodne. Žalobca ako obhajca žalovanej poskytol žalovanej úkony právnej služby v trestnom konaní, v rámci ktorého bola žalovaná ako obvinená trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn.: OT/24/2020 z 26.1.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.1.2020 uznaná vinnou z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej bol uložený peňažný trest. Žalobca poskytol žalovanej úkony právnej služby bezodkladne, čo vyplýva zo zápisnice o výsluchu zadržaného ČVS: ORP-11/DI-GA-2020 z 25.1.2020, nakoľko bola zadržaná od 24.1.2020 o 23:51 hod. Žalobca si v konaní uplatnil pohľadávku vo výške 548,76 eur z titulu neuhradenej faktúry, ktorou žalovanej vyúčtoval 3 úkony právnej služby vrátane cestovného z Piešťan do Galanty a späť, hotových výdavkov a náhradu za stratu času v zmysle § 12 ods. 3 písm. a/ v spojení s § 15 a § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. Žalovaná v odpore nerozporovala tvrdenia žalobcu ohľadom poskytnutia vyúčtovaných právnych služieb, práve naopak potvrdila poskytnutie právnych služieb. Rozporovala neuhradenie vystavenej faktúry. Žalovaná v konaní síce tvrdila, že žalobcom poskytnuté právne služby uhradil jej priateľ, avšak na preukázanie týchto skutkových tvrdení o splnení záväzku nepredložila a ani neoznačila žiadne dôkazy, ktoré by mal súd v konaní vykonať, a na základe ktorých by bolo možné preukázať či odmena za poskytnuté právne služby bola skutočne aj uhradená a v akej výške. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná nepreukázala, že odmenu za poskytnuté právne služby uhradila, súd mal tak preukázané tvrdenia žalobcu a preto žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením dlhu a preto má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania v zákonnej výške, tak ako si ich uplatnil, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry, t.j. od 24.4.2020 do zaplatenia.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP, vecne plným úspechom žalobcu v spore.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalovaná, s návrhom na jeho zrušenie, prikázanie súdu prvej inštancie, aby spor znova prejednal za prítomnosti žalovanej a vykonal dokazovanie predvolaním svedka H. G., nar. XX.XX.XXXX, alternatívne navrhla aby odvolací súd prejednal spor a vo veci rozhodol tak, aby boli odstránené všetky chyby vytýkané týmto odvolaním súdu prvej inštancie. Dôvodila, že nakoľko je v tomto konaní stranou žalovanou, a teda priamym účastníkom

sporu, bolo aj jej základným právom zúčastniť sa osobne na pojednávaní a vyjadriť sa ku všetkým bodom žaloby a súčasne sa aj priamo pred súdom konfrontovať s protistranou – žalobcom. Je si vedomá toho, že pri prvotných úkonoch ako (vyjadrenie žalovanej k žalobe) sa písomne nevyjadрила, avšak to neznamená, že sa nechcela zúčastniť pojednávania a osobne sa vyjadriť k žalobe priamo pred súdom. V tomto spore je žalovaná len preto, že žalobca porušil dohodu, resp. zmluvu medzi ním a jej priateľom H. G.. V čase, keď potrebovala byť zastúpená obhajcom, žalovanej jej priateľ H. zabezpečil právne služby u žalobcu a následne ich aj vyplatil. V tomto prípade žalobca zneužíva zmluvný vzťah, ktorý bol v minulosti uzavretý medzi ňou a žalobcom a opätovne si nárokuje vyplatenie odmeny za právne služby, ktoré už raz vyplatené boli. Na základe vyššie uvedeného teda uprednostnila vyjadrenie priamo pred súdom a v prípade, že by žalobca naďalej trval na uhradení dlžnej sumy, tak by žiadala súd o vypočutie H. G., ktorý by vedel objasniť skutok, prípadne aj predložiť ďalšie dôkazy o zaplatení dlžnej sumy. Avšak potom, ako jej bol doručený termín pojednávania na deň 4.11.2021, sa nemohla zúčastniť kvôli jej práceneschopnosti, ktorú skutočnosť súdu oznámila tým, že súdu ešte pred pojednávaním doručila doklad o jej práceneschopnosti, čo znamená, že v daný deň sa nemôže zúčastniť pojednávania. Ako osoba „laická“ toto považovala za dostatočné a očakávala, že súd pojednávanie odročí a vytýči nový termín pojednávania. Aj napriek tomuto súd žalobu prejednal v jej neprítomnosti a rozhodol v jej neprospech. Dodala, že súd rozhodol aj napriek tomu, že nedala ani súhlas k tomu, aby bola vec prejednaná v jej neprítomnosti. Dôkazom toho, že sa chcela zúčastniť pojednávania je to, že súdu doručila jej PN a ak mal súd akékoľvek ohľadom doručenia PN, mohol ju dodatočne kontaktovať prostredníctvom pošty alebo telefonicky a takto odstrániť všetky nejasnosti. Na základe všetkého uvedeného má za to, že jej odvolanie je dôvodné a odvolacie dôvody boli naplnené nasledovne:

§ 365 ods. 1 písm. a/ CSP neboli splnené procesné podmienky

- procesné podmienky neboli splnené tým, že súd konal v jej neprítomnosti napriek tomu, že sa ospravedlnila zaslaním PN a nedala súhlas aby súd konal v jej neprítomnosti,

§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- súd konal v jej neprítomnosti, bolo jej znemožnené vyjadriť sa pred súdom a uviesť všetky skutočnosti pre objasnenie skutkového stavu, konfrontovať žalobcu pred súdom, dať predvolať svedka H. G., podľa potreby navrhnúť ďalšie dokazovanie,

§ 365 ods. 1 písm. g/ CSP zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a v odvolaní ich je možné použiť len ak:

§ 366 písm. a/ CSP sa týkajú procesných podmienok,

§ 366 písm. d/ CSP ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, - ďalšie prípustné prostriedky procesnej obrany a útoku sú konfrontácia so žalobcom a predvolanie svedka H. G. a predloženie ďalších dôkazov, ktorými disponuje H. G.. Všetko vyššie uvedené v tomto odvolaní nemohla bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom, nakoľko ten ignoroval ňou zaslanú PN a rozhodol v jej neprítomnosti, čím zároveň porušil aj jej Ústavou SR garantované právo zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a taktiež aj jej základné ľudské práva zakotvené v Európskom dohovore v čl. 6 EDLP – Právo na spravodlivé súdne konanie.

čl. 48 ods. 2 Ústavy SR – Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovanej vyjadril tak, že celé odvolanie a konanie žalovanej je účelové, so snahou o ďalšie obštrukcie pri plnení jej povinnosti na zaplatenie sumy 560 eur za právne služby zo strany žalobcu. Od samého začiatku sporu je úplne zrejmé, že žalovaná nemá žiadne argumenty ani dôkazy o tom, že by nemala povinnosť zaplatiť žalobcovi za jeho právne služby. Preto všetky jej kroky od začiatku sporu boli obštrukčné, s cieľom predĺženia sporu a oddialenie vzniku jej povinnosti zaplatiť mu nárokovanú čiastku. Ak disponovala takými dôkazmi a dokonca svedectvom jej priateľa H. G., mala možnosť ich predložiť už v prvostupňovom konaní, čo však neučinila, pretože takými dôkazmi nedisponuje a prípadné odvolacie konanie by bolo len pokračovaním jej obštrukčného konania. Tvrdenie žalovanej, že mu už za jeho právne služby zaplatila, je nehorázna účelová lož, ktorú žalobca vníma ako ujmu na jeho cti. Predstava, že by si advokát nechal vyplatiť odmenu a potom si ju nárokoval vyplatiť ešte raz je tak scestná, že sa môže zrodiť len v hlave kriminálnej osoby žalovanej a jej priateľa H. G., ktorý je v regióne známy kriminálnik a recidivista. Za toto lživé tvrdenie, ktoré považuje za ujmu na jeho cti, podá na žalovanú trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu ohovárania podľa § 373 Trestného zákona, nakoľko má za to, že týmto nepravdivým tvrdením mu žalovaná spôsobila značnou mierou ohrozenie jeho vážnosti u spoluobčanov, v zamestnaní, resp. spôsobiť mu mohla aj inú

ujmu. Na základe uvedeného navrhol aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 CSP v plnom rozsahu potvrdil.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/ a g/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), ktoré ale nezistil, súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam žalovanej považovať za vecne správny a potvrdiť ho.

Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľky) dôvod nesúhlasíť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto – rozumej argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

5. V predmetnej veci bolo nesporné, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzatvorená dňa 25.1.2020 zmluva o poskytovaní právnych služieb (ktorá je zmluvou spotrebiteľskou), na základe ktorej boli žalovanej žalobcom poskytnuté právne služby - zastupovanie v trestnom konaní (a vykonané úkony - prevzatie a príprava zastúpenia dňa 25.1.2020, účasť na výsluchu žalovanej dňa 25.1.2020 a účasť na výsluchu žalovanej ako obvinenej na Okresnom súde Galanta dňa 26.1.2020), za ktoré si žalobca vyúčtoval odmenu 584,70 eur faktúrou (faktúrou č. 1/1/2020 zo 16.4.2020, splatnou dňa 23.4.2020), doručenou žalovanej (žalovaná jej doručenie nepoprela). Žalovaná netvrdila, že by faktúru po jej doručení reklamovala, resp. inak sporovala odmenu a jej výšku vyúčtovanú žalobcom. Žalovaná v odpore (podanom na poštovú prepravu 31.5.2021) proti platobnému rozkazu rozporovala len žalobcom tvrdené neuhradenie vystavenej faktúry, keď tvrdila, že žalobcom jej poskytnuté právne služby zaplatil jej priateľ G., avšak na preukázanie tohto skutkového tvrdenia o splnení jej záväzku jej priateľom nepredložila, nenavrhol a ani neoznačila žiadne dôkazy, ktoré by mal súd v konaní vykonať, a na základe ktorých by bolo možné preukázať či odmena za poskytnuté právne služby bola skutočne žalobcovi uhradená a v akej výške. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná nepreukázala, že odmenu za poskytnuté právne služby uhradila, súd prvej inštancie mal za preukázané tvrdenia žalobcu a preto žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie stotožňuje, rovnako ako súd prvej inštancie je názoru, že žalovaná v prvoinštančnom konaní tvrdenie žalobcu o neuhradení ňou (vyfakturovanej) odmeny za právne služby účinne nepoprela, neuniesla bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, preto nastúpilo ako procesný následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany (v tomto prípade žalobcu) sú nesporné.

6. Jednou z odvolacích námietok žalovanej bolo namietanie nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, žalovaná je názoru, že súd prvej inštancie jej procesným postupom znemožnil uskutočniť všetky jej patriace procesné práva (právo zúčastniť sa pojednávania, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom), keďže ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní zaslaním PN a nedala súhlas aby súd konal v jej neprítomnosti, napriek tomu súd uskutočnil pojednávanie v jej neprítomnosti, vec prejednal a vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožnil strane realizáciu jej procesných práv, ktoré jej CSP priznáva a v dôsledku takéhoto nesprávneho postupu súdu bola strana vylúčená z ich realizácie v konaní; k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen faktickou činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Ide najmä o prípady, keď súd znemožnil strane vykonať v priebehu konania práva priznané jej procesným predpisom, a to najmä právo zúčastniť sa pojednávania, právo predniesť, či doplniť svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované

dôkazné prostriedky, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že sudy musia poskytovať v civilnom sporovom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola účinne zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov všetkých subjektov zúčastnených na konaní.

Podľa čl. 48 ods. 2 vety prvej Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa § 177 ods. 1 CSP súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

Podľa § 178 ods. 1 a 2 CSP: (1) Ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch. (2) Predvolanie sa doručuje strane alebo jej zástupcovi tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Podľa § 179 ods. 1 CSP pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona.

Podľa § 180 CSP po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

Podľa § 183 ods. 1 až 4 CSP: (1) Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. (2) Od advokáta možno okrem dôvodov, ktoré nastali krátko pred pojednávaním a okrem prípadu, ak advokát súdu preukáže, že strana, ktorú zastupuje, odôvodnene trvá na osobnom zastúpení týmto advokátom, vždy spravodlivo žiadať, aby sa dal zastúpiť iným advokátom. Od strany možno vždy spravodlivo žiadať, aby sa dala na ďalšom pojednávaní zastúpiť inou osobou, ak k odročeniu pojednávania došlo z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu. (3) Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, oznámi súdu dôvod bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať. (4) Ak súd zistí, že stranou uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, bezodkladne o tom upovedomí stranu, ktorá odročenie navrhla. Strana, ktorá navrhuje odročenie pojednávania, je povinná uviesť telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania.

Podľa § 184 ods. 1 a 2 CSP: (1) Súd rozhodne o odročení pojednávania bezodkladne; o tom upovedomí tých, ktorí boli na pojednávanie predvolaní. Súd uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. (2) Ak došlo k odročeniu pojednávania z dôvodov uvedených stranou a tieto dôvody neboli súdu následne preukázané alebo ich nemožno považovať za dôležité, súd môže rozhodnúť, že na ďalšie návrhy o odročenie pojednávania nebude prihliadať. (3) Ak súd rozhodne podľa odseku 2, uloží strane, aby sa na ďalšie pojednávanie dostavila alebo si na toto pojednávanie ustanovila zástupcu.

Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe najmä princíp „rovnosti zbrani“, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutie a ďalšie požiadavky spravodlivého súdneho konania. Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Procesný postup súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto potrebné považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv strán sporu. Nemožno opomenúť, že procesný úkon strany sporu, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie, je možné považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je strana sporu z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčená alebo v značnej miere obmedzená pri jeho uplatnení v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza v takomto prípade k stavu, kedy sa jej postupom súdu odníma možnosť konať pred súdom, porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Základným právom strany je, aby jej vec bola prejednaná v jej prítomnosti (tiež čl. 38 ods. 2 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, obdobne čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci z obsahu spisu o.i. vyplýva, že súdom prvej inštancie bolo určené pojednávanie na deň 5.10.2021 o 10,45 hod, na ktoré boli predvolaní žalobca a žalovaná. Žalobca si predvolanie prevzal dňa 21.8.2021, žalovaná si predvolanie prevzala 26.8.2021 (súčasťou predvolania bolo o.i.

i poučenie podľa § 183 CSP). V spise sa na č.l. 50 nachádza elektronické podanie bez autorizácie s textom: „Dobrý deň posielam vám pn na zajtrajší súd na ktorý sa neviem dostaviť kôli chorobe. Ďakujem za pochopenie. A. B.“, ktorého prílohou bolo Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti žalovanej, ktorá bola neschopná práce od 11.6.2021, podľa potvrdenia mala povolené vychádzky od 10,00 hod do 12,00 hod a od 16,00 hod do 18,00 hod. Zo zápisnice o pojednávaní dňa 5.10.2021 (č.l. 62-64) vyplýva, že pojednávanie začalo o 10,15 hod, konateľ žalobcu sa ho zúčastnil, žalovaná sa ho nezúčastnila, svoju neúčast' ospravedlnila z dôvodu PN, súd uznesením rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalovanej a otvoril pojednávanie, následne uviedol predbežné právne posúdenie veci, vykonal dokazovanie, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a ďalším uznesením pojednávanie odročil za účelom vyhlásenia rozsudku na termín 4.11.2021 s tým, že konateľ žalobcu vzal termín pojednávania na vedomie a žalovaná bude predvolaná, pojednávanie skončilo 11,25 hod. Predvolanie na pojednávanie dňa 4.11.2021 bolo žalovanej doručené 18.10.2021. V spise sa na č.l. 66a nachádza elektronické podanie bez autorizácie s textom: „Dobrý deň posielam vám On na zajtrajší súd na koľko sa neviem dostaviť zo zdravotných dôvodov Ďakujem za pochopenie B.“, ktorého prílohou bolo znovu Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti žalovanej, ktorá bola neschopná práce od 11.6.2021. Zo zápisnice o pojednávaní dňa 4.11.2021 (č.l. 67) vyplýva, že pojednávanie začalo o 8,45 hod, konateľ žalobcu sa ho zúčastnil, žalovaná sa ho nezúčastnila, súd zistil, že sa dostavil žalobca, nedostavila sa žalovaná, ktorá svoju neúčast' ospravedlnila predložením kópie potvrdenia o PN, na to súd prvej inštancie vyhlásil napadnutý rozsudok, odôvodnil ho a dal poučenie o opravnom prostriedku, pojednávanie bolo skončené o 8,55 hod.

Odročenie pojednávania predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, že vec sa má rozhodnúť na prvom pojednávaní, čo deklaruje aj zákonná formulácia prípustnosti odročenia pojednávania, a to len z dôležitých dôvodov. Odročenie pojednávania je možné aj na návrh strany sporu alebo jej zástupcu, aj v tomto prípade však platí, že odročenie pojednávania prichádza do úvahy len z dôležitého dôvodu t. j. ak sa strana sporu alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôžu dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo požadovať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Návrh strany na odročenie pojednávania musí obsahovať všeobecné náležitosti podania uvedené v ustanovení § 127 ods. 1 a 2 CSP, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a uvedenie spisovej značky tohto konania, ako aj osobitné náležitosti vyžadované v ustanovení § 183 CSP, t.j. dôvod odročenia a telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorých ju možno upovedomiť o rozhodnutí súdu o jej návrhu na odročenie pojednávania. Návrh môže byť urobený písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Ak je návrh urobený v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, nie je potrebné ho dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovaný podľa osobitného predpisu, keďže nejde o podanie vo veci samej (pozri § 125 ods. 2 CSP). Návrh musí byť súdu oznámený bezodkladne po tom, čo sa strana o ňom dozvedela alebo mohla dozvedieť, alebo ho s prihliadnutím na všetky okolnosti mohla predpokladať.

Odvolačný súd uvádza, že v predmetnej veci, ako už bolo vyššie uvedené, sa uskutočnili na súde prvej inštancie 2 pojednávania, ani na jedno z nich sa riadne a včas predvolaná a poučená žalovaná nedostavila, svoju neúčast' síce ospravedlnila predložením Potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, avšak ani v jednom prípade nepožiadala o odročenie pojednávania. Strana sporu alebo zástupca musia výslovne žiadať o odročenie termínu pojednávania, nakoľko ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní bez žiadosti o odročenie termínu pojednávania nemožno považovať za žiadosť strany sporu o odročenie termínu pojednávania (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 345/2012). Súd prvej inštancie preto postupoval správne a v súlade s CSP, keď na pojednávaní dňa 5.10.2021 vec prejednal a na pojednávaní dňa 4.11.2021 v spore rozhodol v neprítomnosti žalovanej (riadne a včas predvolanej a poučenej), ktorá sa pojednávaní nezúčastnila a nepožiadala o odročenie pojednávania. Odvolacia námietka žalovanej o pochybení v procesnom postupe súdu prvej inštancie a porušení jej právna na spravodlivý proces tak nebola dôvodná. Odvolačný súd poznamenáva, že v prípade ak by aj bola žalovaná požiadala o odročenie pojednávania (čo sa nestalo) skúmal by včasnosť oznámenia dôvodu na odročenie termínu pojednávania (PN žalovanej trvala už od 11.6.2021, predvolania na pojednávanie dňa 5.10.2021 prevzala dňa 26.8.2021 a predvolanie na pojednávanie dňa 4.11.2021 prevzala dňa 18.10.2021), jeho dôležitosť (podľa názoru dovolacieho súdu, ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav strany, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať také vyjadrenie ošetrujúceho lekára, že zdravotný stav strany neumožňuje účasť na pojednávaní bez ohrozenia jej života alebo závažného zhoršenia jej zdravotného stavu /rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo/45/2019/) a splnenie podmienky, že nemožno od strany alebo jej zástupcu spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

7. Žalovaná namietala, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené - konfrontácia so žalobcom a predvolanie svedka H. G. a predloženie ďalších dôkazov, ktorými disponuje H. G. – ktoré nemohla bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, nakoľko ten ignoroval ňou zaslanú PN a rozhodol v jej neprítomnosti.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Opravný prostriedok s právom novôt povoľuje subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Právo tzv. novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie.

V predmetnom spore, ako už bolo vyššie uvedené, žalovaná v odpore rozporovala len žalobcom tvrdené neuhradenie vystavenej faktúry, žalovaná tvrdila, že odmenu za žalobcom jej poskytnuté právne služby uhradil jej priateľ, avšak na preukázanie tohto skutkového tvrdenia o splnení záväzku nepredložila a ani neoznačila žiadne dôkazy, ktoré by mal súd v konaní vykonať, a na základe ktorých by bolo možné preukázať či odmena za poskytnuté právne služby bola skutočne uhradená a v akej výške, žalovaná teda v prvoinštančnom konaní tvrdenie žalobcu o neuhradení ňou (vyfakturovanej) odmeny za právne služby účinne nepoprela, neuniesla bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, preto nastúpilo ako procesný následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany (v tomto prípade žalobcu) sú nesporné. Až v odvolaní žalovaná navrhla ako dôkazy na preukázanie jej skutkového tvrdenia konfrontáciu so žalobcom, predvolanie svedka H. G. a predloženie ďalších dôkazov, ktorými disponuje H. G., o ktorých tvrdila, že ich nemohla bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, nakoľko ten ignoroval ňou zaslanú PN a rozhodol v jej neprítomnosti.

Odvolací súd počas odvolacieho konania nemohol prihliadať na ostatne uvedené prostriedky procesnej obrany, ktoré žalovanou doteraz (v konaní pred súdom prvej inštancie) neboli použité, nakoľko ich odvolateľka mohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (od doručenia jej návrhu na vydanie platobného rozkazu a platobného rozkazu až do rozhodnutia súdu prvej inštancie), a ako bolo už vyššie uvedené, námietka žalovanej o pochybení v procesnom postupe súdu prvej inštancie a porušení jej právna na spravodlivý proces nebola dôvodná. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov (tzv. novoty), je prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok (§ 366 CSP) a keďže žalovanou tvrdené novoty sa netýkali procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, ako ani nepreukazujú, že v konaní došlo k vadám majúcim za následok nesprávne rozhodnutie a nejde o nezavinené doterajšie nepoužitie týchto nových skutočností a dôkazov (§ 366 písm. a/ až d/ CSP), na uvedené novoty nemohol odvolací súd prihliadnuť.

8. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozhodnutia, pre svoje skutkové zistenia vzal do úvahy skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov, prednesov strán, listinných dôkazov, žiadne podstatné skutočnosti, ktoré boli v tomto konaní vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli za konania najavo neopomenul. Odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 191 CSP v súvislosti s hodnotením dôkazov, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, pričom svoje skutkové zistenia správne subsumoval pod aplikovaný právny predpis a daný právny vzťah správne právne posúdil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil, odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace

s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nároku a obranou proti takému uplatneniu. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovanej neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalovanej z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

Odvolací súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil, čo sa týkalo aj vecne správneho, od rozhodnutia vo veci samej závislého, odvolaním nespochybneného výroku rozsudku o náhrade trov (prvoinštančného) konania.

9. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobca), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaná), keď odvolací súd nevidel v predmetnom spore žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočné nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP).

10. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)